

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Digitální fotografie II

Portrét v exteriéru

Mgr. Milana Soukupová

Gymnázium Česká Třebová

Portrét v exteriéru

Téma sady didaktických materiálů	Digitální fotografie II
Číslo a název šablony	III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo didaktického materiálu	EU-OPVK-VT-III/2-SO-317
Druh didaktického materiálu	Prezentace
Téma didaktického materiálu	Portrét v exteriéru
Autor	Mgr. Milana Soukupová
Vyučovací předmět	Seminář z informatiky
Cílová skupina (ročník)	Studenti ve věku 17 – 19 let
Klíčová slova	Technické vybavení, portrét, pozadí, světlo, difuzér, odrazná deska
Anotace	Prezentace obsahuje základní pravidla, postupy a návody při fotografování portrétů

Nastavení fotoaparátu

Režim:

- Portrét (nelze nastavit čas, clonu ani citlivost, ale automatika fotoaparátu zvolí ideální nastavení)
- Režim s předvolbou clony (pomocí clonového čísla lze ovlivnit hloubku ostrosti, pro portrét je vhodnější malá hloubka ostrosti). Optimální čas expozice u portrétu by měl být alespoň dvojnásobek, lépe trojnásobek převrácené hodnoty ohniskové vzdálenosti. Příklad: při ohniskové vzdálenosti 50 mm by měl být čas: 1/100 s – 1/150 s; při ohniskové vzdálenosti 85 mm = čas: 1/160 s – 250 s.
- Manuální režim (nutný pro fotografování v ateliéru).

Ostření: jeden ostřicí bod a jednosnímkový systém ostření (AF-S / ONE SHOT), ostřete na oči.

Určování expozice: se zvýrazněným středem

Technické vybavení

Fotoaparát, externí blesk

Objektiv o delší ohniskové vzdálenosti (70–135 mm), není dobré používat objektivy s krátkou ohniskovou vzdáleností, protože deformují tvář.

Odrazná deska (lze nahradit bílou polystyrénovou deskou)

Difuzér (lze použít jakýkoli průsvitný materiál)

Pozadí

Pozadí by nemělo upoutávat pozornost, mělo být nerušivé, neutrální, mělo by dokreslovat atmosféru.

Využití **malé hloubky ostrosti** umožňuje vytvořit **rozmazané pozadí**.

Neostrost pozadí ukryje objekty, které by na sebe zbytečně strhávaly pozornost.

Malou hloubku ostrosti získáte nastavením malého clonového čísla v kombinaci s použitím delšího objektivu s delší ohniskovou vzdáleností.

Blesk

Interní blesk likviduje přirozenou světelnou atmosféru, na pozadí vytvoří ostré stíny, vytvoří efekt červených očí a hlavně scénu nasvítí nerovnoměrně.

Světlo externího blesku má lepší vlastnosti než světlo přímé, blesk lze **naklápět a otáčet** a využívat tak **odražené světlo** od stropu či ode zdi.

Blesk používejte pouze jako doplňkové světlo k prosvětlení stínů.

Portrét v exteriéru

Portrét v exteriéru umožňuje využití zajímavého přirozeného nasvícení fotografované osoby.

Portrét lze dotvořit zajímavým pozadím, lze využít různých přírodních scénérii i městských krajin.

Pozadí nesmí být rušivé a odvádět pozornost od fotografované osoby.

Vhodné světlo je nutné hledat a naučit se ho vidět.

Portrét v exteriéru – světlo

Nejlepší portrétní světlo

- v podvečer před západem slunce a krátce po západu slunce (měkké a teplé)
- ráno po východu slunce (měkké a teplé)
- přes den, když je zataženo nebo v lehkém stínu stromů (měkké světlo)
- protisvětlo

Jasně sluneční světlo

Slunce za jasného dne poskytuje velké množství světla a proto láká především začátečníky k fotografování.

Světlo je příliš prudké, ostré, zdůrazňuje vady pleti, způsobuje že model mhouří oči, kreslí příliš kontrastně a ve tváři vytváří přepaly a hluboké stíny.

Digitální fotoaparáty se stále omezeným dynamickým rozsahem mají problém oboje současně zaznamenat světla i stíny.

Jasně sluneční světlo

Ostré stíny lze potlačit použitím blesku nebo odrazné desky.

Odražené světlo může poskytnout i přirozené prostředí např. bílá zeď v blízkosti fotografované osoby.

I na přímém slunci lze vytvořit světlo měkké rozptýlené pomocí difuzéru.

Jestliže nejste vázáni stanovištěm nebo **vyhledejte stín!**

Fotografování ve stínu

Stín poskytuje měkčí rozptýlené světlo dokonale vhodné pro pořízení portrétu.

Do dobré vyhledat okraj stínu, kde je světla dostatek.

Světlo se odráží od okolních předmětů (bílé zdi, vodní plochy, světlý písek atp. v těsném okolí) a dopadá na fotografovanou osobu.

Nastavte vyvážení bílé vyvážení bílé „stín“.

Lehce zamračený den

Obloha je obrovský difuzér a tak jako zdroj světla produkuje extrémně měkké, potlačí veškeré stíny i odlesky.

To je velmi pozitivní ale trochu nudné a navíc horní světlo oblohy neprokreslí obličej dostatečně.

Správné světlo je možné vrátit do tváře fotografovaného odraznou deskou nebo bleskem.

Před západem slunce

Před západem nebo po východu slunce

Světlo není tak prudké jako přes den a je měkčí a tónově teplejší. Poskytne nám při fotografování velmi atraktivní barvy.

Prachové částice, které se jsou v atmosféře odfiltrují světlo s kratšími vlnovými délkami (fialové a modré) a k zemi se dostane pouze světlo větších vlnových délek (oranžové a červené).

Protisvětlo

Správná expozice na pozadí – silueta

Správná expozice na fotografovanou osobu:

- přexponovat
- použít blesk
- použít odraznou desku nebo přirozenou plochu

Protisvětlo a odrazná deska

Protisvětlo prokreslí kontury ve vlasech.

Odrazná deska prosvětlí stíny ve tváři.

Pokud působí odražené světlo příliš intenzivně oddalte desku od modelky nebo použijte její bílou stranu.

Boční světlo

Sluneční světlo z boku osvítlí pouze polovinu tváře.

Druhou tvář lze prosvítit pomocí **odrazné desky**.

Čím blíže k modelce umístíte odraznou desku tím je odražené světlo intenzivnější.

Rady

Odstupte a „zazoomujte“.

Dejte přednost malé hloubce ostrosti.

Ostřete vždy na oči, oko poutá pozornost diváka.

Snažte se o využívání přirozeného světlo, v ateliéru simulujte přirozené světlo.

Blesk používejte pouze k prosvětlení příliš tmavých částí obličeje. Použití blesku zjednoduší expozici, ale ubere přirozenost a prostor.

Komunikujte s modelem (fotografovanou osobou).

Zdroje

PIHAN, Roman. Mistrovství práce se světlem: Průvodce fotografa pro každou světelnou situaci. Vyd. 1. Praha: Institut digitální fotografie, 2008, 238 s. ISBN 978-80-87155-02-8

PIHAN, Roman. Mistrovství práce s DSLR: Vše, co jste chtěli vědět o digitální zrcadlovce a nikdo vám to neuměl vysvětlit. Vyd. 1. Praha: Institut digitální fotografie, 2006, 230 s. ISBN 80-903-2108-9

Použití díla

Dílo smí být šířeno pod licencí CC BY-SA (www.creativecommons.cz).

Materiály jsou určeny pro bezplatné používání pro potřebu výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení.

Jakékoli další využití podléhá autorskému zákonu.

Kontakt: Milana.Soukupova@gmail.com